

Watchdog journalism

© Чабаненко М. В.

Наглядова журналістика проти зовнішнього агресора (під час воєн)

ЛЕКЦІЯ ДО 2 МОДУЛЮ
(ДРУГА ЧАСТИНА)

Як українські журналісти розслідують воєнні злочини на окупованих територіях

<https://gijn.org/ua/istorii/ak-ukrainski-zurnalisti-rozsliduut-voenni-zlocini-na-okupovanih-teritoriah/>

Як українські журналісти розслідують воєнні злочини на окупованих територіях

- [Інна Гадзинська](#) and [Олег Хоменок](#) • 3 Грудень 2025 р.

«Я прийду й вистрілю тобі в голову н...й, якщо ти ще раз подзвониш комусь із моєї бригади або моїм хлопцям».

Такі провокаційні погрози російський військовий Станіслав Шматов адресував українській журналістці [Валерії Єгошиній](#). У цій же телефонній розмові він зізнався, що обстрілював будинки мирних мешканців в окупованому селі на

Як Росія руйнувала Маріуполь: Дистанційне розслідування

<https://gijn.org/ua/istorii/ak-rosia-rujnuvala-mariupol-distancijne-rozshiduyanna/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська

Menu

Як Росія руйнувала Маріуполь: Дистанційне розслідування

- [Девон Лам](#) and [Робін Тейлор](#) • 25 Квітень 2024 р.

Похмурого дня 9 березня 2022 року російські війська скинули бомбу на лікарню в Маріуполі — місті на півдні України. Це було на початку штурму, в результаті якого спустошене місто опинилося під контролем Росії, і дослідники більше не мали туди доступу. Ми — команда Human Rights Watch — невдовзі вирішили, що мусимо знайти спосіб задокументувати руйнування.

Треба знати цю організацію

<https://truth-hounds.org/#>

Нові інструменти та поради для розслідування бомбардувань мирних жителів

<https://gijn.org/ua/istorii/novi-instrumenti-ta-poradi-dla-rozsliduvanna-bombarduvan-mirnih-ziteliv/>

Global Investigative Journalism Network | Українська Menu

REPORTED LOCATION: Select Reported Location (Ukraine)
YEAR: Select Year
MUNITION CATEGORY: Select Munition Category
FUNCTIONAL USE: Select Functional use
TENTATIVE MODEL: Select Tentative Model
SEARCH

Additional Filters: Clear all filters

CURRENT FILTER
Ukraine
A large eastern European country that faced a full-scale Russian invasion in February 2022. Since then the Ukrainian military has fought a major war with Russian forces, with tens of thousands believed to have been killed.

Rocket or Missile - Ukraine
MGM-140 ATACMS Series

Analyst Note:
The MGM-140 Army Tactical Missile System (ATACMS) series variants offer different payloads, including submunitions and HE warheads and different effective ranges. Ukraine has reportedly received the MGM-140 and MGM-140B variants, which are visually identical. The

Нові інструменти та поради для розслідування бомбардувань мирних жителів

- [Рован Філіп](#) • 3 Січень 2025 р.

У вересні 2024 року розслідування британського видання і-рарер показало, що Ізраїль використав конкретну модель американської «високоточної» бомби під час ударів по школах і наметових містечках у Газі, що спричинило смерть багатьох цивільних. На сайті також представили докази парадоксального

Далі – матеріали цього посібника

The screenshot shows the header of the Global Investigative Journalism Network (GIJN) website. On the left is the GIJN logo, a globe with a yellow wave. To its right is the text "Global Investigative Journalism Network". Further right is the word "Українська" in red, followed by a hamburger menu icon and the word "Menu". On the far right is a red "Donat" button with a person icon.

The main content area features a dark background. On the left is a vertical image of a brick wall. To the right of the image, the word "ПУТІВНИК" is written in small white letters. Below it is the main title "Посібник журналіста з розслідування воєнних злочинів" in large white font. Under the title is the text "- Команда GIJN • 10 Листопад 2023 р.". Below that is the text "ЧИТАЙТЕ ЦЮ СТАТТЮ ІНШИМИ МОВАМИ" in white. Underneath are five buttons for different languages: "العربية", "English", "Русский", "Español", and "Українська". At the bottom of the article preview is a paragraph in white text: "У цьому комплексному Посібнику журналіста з розслідування воєнних злочинів команда GIJN збрала експертні поради понад двох десятків спеціалістів, журналістів і воєнних кореспондентів. Ці поради охоплюють такі царини: правові

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/posibnik-zurnalista-z-rozsliduvanna-voennih-zlociniv/>

Масові звірства, вчинені солдатами регулярної армії; селяни, змушені втікати, оскільки збройні сили знищують їхні будинки та посіви; невибіркоче бомбардування шкіл і лікарень; масові гвалтування; катування військовополонених; систематичні етнічні чистки та використання дітей як солдатів — це лише невеличка частина можливих воєнних злочинів, що їх розслідують журналісти.

Безпідставні вбивства і зневажливе поводження з людьми під час війни й конфлікту, а також супутні жахи такого насильства вимагають відповідальності. Журналісти відіграють вирішальну роль у висвітленні та розслідуванні війн і конфліктів. Висвітлення діянь тих, хто веде війну, озвучення складних запитань, пошук доказів і викриття брехні й пропаганди, а також того, що відбувається насправді, є важливою складовою роботи журналістів-розслідувачів — роботи, що доповнює працю воєнних кореспондентів, дослідників прав людини, фотографів і органів влади.

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-vstup/>

Розслідування воєнних злочинів: Що є законним під час війни?

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-so-e-zakonnim-pid-cas-vijni/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Що є законним під час війни?

- Клер Сімонс and фотографії Рона Хавіва • 10 Листопад 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Напади на цивільних

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-napadi-na-civilnih/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Напади на цивільних

- [Меггі Майкл](#) and фотографії [Рона Хавіва](#) • 14 Листопад 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-seksualne-nasilstvo-povazane-z-konfliktom/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

**Розслідування воєнних злочинів:
Сексуальне насильство, пов'язане з
конфліктом**

- Крістіна Ламб and фотографії Рона Хавіва • 14 Листопад 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Екологічні й майнові збитки

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-ekologicni-j-majnovi-zbitki/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Екологічні й майнові збитки

- Вім Цвейненбург and фотографії Еда Каші та Крістофера Морріса • 21

Листопад 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Заборонені та обмежені у використанні види зброї

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-zaboroneni-ta-obmezeni-u-vikoristanni-vidi-zbroi/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ≡ Menu

**Розслідування воєнних злочинів:
Заборонені та обмежені у використанні
види зброї**

- Нік Уотерс | Фотографії Рона Хавіва і Еда Капі • 21 Листопад 2023 р.

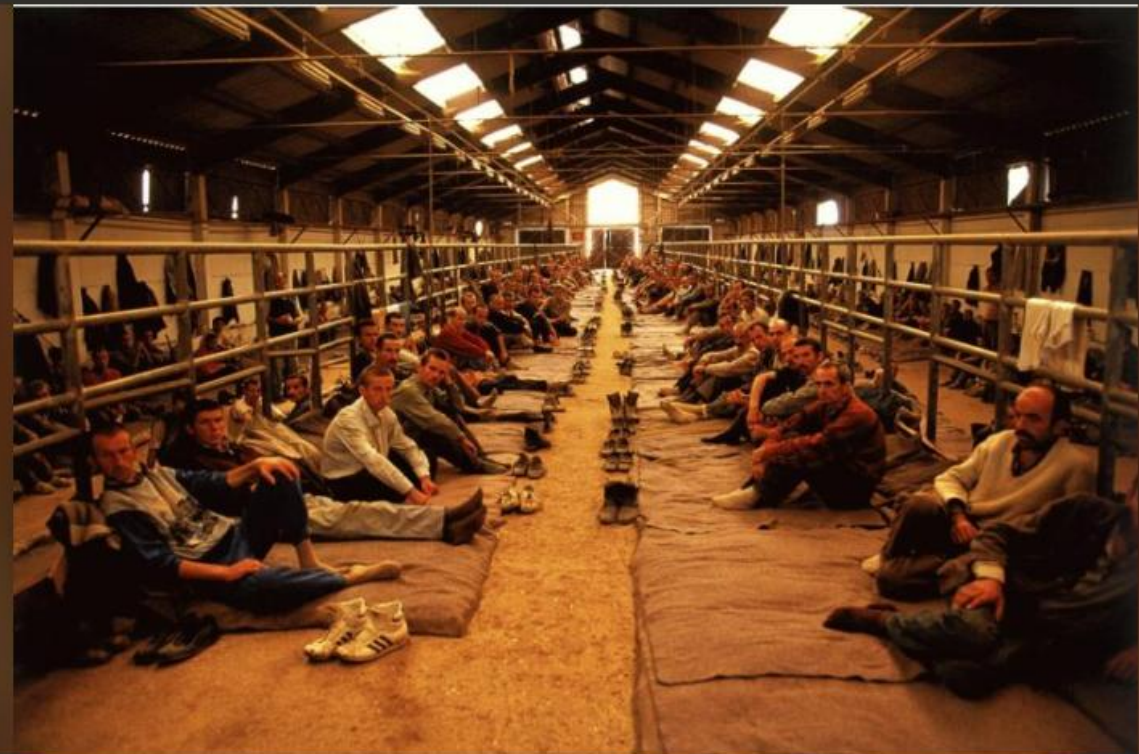
Розслідування воєнних злочинів: Комбатанти та інші учасники бойових дій

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduyanna-voennih-zlociniv-kombatanti-ta-insi-ucasniki-bojovih-dij/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

**Розслідування воєнних злочинів:
Комбатанти та інші учасники бойових дій**

- Денис Джидич | Фотографії Рона Хавіва • 22 Листопад 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Геноцид та злочини проти людяності

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-genocid-ta-zlocini-proti-ludanosti/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Геноцид та злочини проти людяності

- Денис Джидич | Фотографії Рона Хавіва • 22 Листопад 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Збирання й архівування доказів та інформації

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-zbiranna-j-arhivuvanna-dokaziv-ta-informacii/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Збирання й архівування доказів та інформації

- Меггі Майкл • 1 Грудень 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Пошук у відкритих джерелах

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-posuk-u-vidkritih-dzerelah/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Пошук у відкритих джерелах

6 Грудень 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Структури командування

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennij-zlociniv-strukturi-komanduvanna/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Структури командування

- Тоні Вілсон | Фотографії Рона Хавіва • 15 Грудень 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Розшук воєнних злочинців

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-rozsuk-voennih-zlocinciv/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Розшук воєнних злочинців

- Тху Тху Аунг | Фотографії Рона Хавіва • 9 Січень 2024 р.

Розслідування воєнних злочинів: Пошуки зниклих

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-posuki-zniklih/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Пошуки зниклих

- Сара Ель Діб | Фотографії Рон Хавів • 9 Січень 2024 р.

Розслідування воєнних злочинів: Документування за допомогою фото й відео

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-dokumentuvanna-za-dopomogou-foto-j-video/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

**Розслідування воєнних злочинів:
Документування за допомогою фото й
відео**

- Рон Хавів | Фотографії: Скотт Петерсон, Рон Хавів • 19 Січень 2024 р.

Розслідування воєнних злочинів: Опитування постраждалих і вцілілих

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-opituvanna-postrazdalih-i-vcililih/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська Menu

Розслідування воєнних злочинів: Опитування постраждалих і вцілілих

- Гевін Різ | Фотографії Рона Хавіва • 15 Грудень 2023 р.

Global Investigative
Journalism Network

Українська Menu

**Розслідування воєнних злочинів:
Самодопомога при висвітленні
травматичних подій**

- Гевін Різ • 18 Грудень 2023 р.

Розслідування воєнних злочинів: Самодопомога при висвітленні травматичних подій

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduyanna-voennih-zlociniv-samodopomoga-pri-visvitlenni-travmaticnih-podij/>

Розслідування воєнних злочинів: Фізична та цифрова безпека

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-fizicna-ta-cifrova-bezpeka/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Фізична та цифрова безпека

- Метт Хансен | Фотографії Рона Хавіва • 29 Січень 2024 р.

Розслідування воєнних злочинів: Застосування голоду

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduyanna-voennih-zlociniv-morinna-golodom/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Застосування голоду

- Меггі Майкл • 3 Вересень 2025 р.

Розслідування воєнних злочинів: Торгівля зброєю

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduyanna-voennih-zlociniv-torgivla-zbroeu/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська ☰ Menu

Розслідування воєнних злочинів: Торгівля зброєю

- Ієн Овертон • 9 Вересень 2025 р.

Розслідування воєнних злочинів: Примусове переміщення населення

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-primusove-peremisenna/>

Global Investigative
Journalism Network

Українська Menu

Розслідування воєнних злочинів: Примусове переміщення населення

- Вівіан Нг and Рон Хавів • 22 Вересень 2025 р.

Розслідування воєнних злочинів: методи та інструменти; закони й звичаї війни

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-metodi-ta-instrumenti-zakoni-j-zvicai-vijni/>

The image shows a screenshot of a YouTube video player. At the top, the Global Investigative Journalism Network (GIJN) logo is visible on the left, and the text "Global Investigative Journalism Network" is on the right. To the right of the logo, there is a red vertical bar with the word "Українська" (Ukrainian) in white, followed by a hamburger menu icon and the word "Menu". Below the header, the video title is displayed in Ukrainian: "Розслідування воєнних злочинів: методи та інструменти; закони й звичаї війни". The video thumbnail shows a stone wall with a large red brushstroke across it, and the title text is overlaid on the red stroke. A red play button icon is centered on the thumbnail. Below the thumbnail, there is a button that says "Дивитися на YouTube" (Watch on YouTube). The video title is repeated below the thumbnail, and the date "14 Лютий 2024 р." (February 14, 2024) is shown below the title. The description of the video is at the bottom, starting with "У записі вебінару GIJN «Розслідування воєнних злочинів» досвідчені у висвітленні війни журналісти та правознавці з усього світу поділились власними методами та інструментами розслідувань, а також пояснили основи".

Global Investigative Journalism Network | Українська Menu

GIJN Розслідування воєнних злочинів: методи та інструменти; закони й звичаї війни
Global Investigative Journalism Network

РОЗСЛІДУВАННЯ
ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

Дивитися на YouTube

Розслідування воєнних злочинів: методи та інструменти; закони й звичаї війни

14 Лютий 2024 р.

У записі вебінару GIJN «Розслідування воєнних злочинів» досвідчені у висвітленні війни журналісти та правознавці з усього світу поділились власними методами та інструментами розслідувань, а також пояснили основи

Рубрика з інтерв'ю з успішними журналістами-розслідувачами, серед яких трапляються й українські.

The screenshot displays the homepage of the Global Investigative Journalism Network (GIJN). The header includes a search bar, the GIJN logo, a menu icon, and a 'Donate' button. The main content area features a grid of eight interview articles, each with a yellow background and a black and white portrait of the interviewee. Each article is titled '10 Questions with...' followed by the name of the interviewee. Below each title, the article title, author, and date are listed, along with a short introductory paragraph.

Interviewee	Article Title	Author	Date
Hoda Osman	Straddling Two Worlds as an Investigative Journalist: ARIJ's Hoda Osman	Nader Durgham	August 21, 2023
Wahyu Dhyatmika	Tips from a Pioneer of Collaborative Investigative Journalism in Indonesia	Kholikul Alim	July 3, 2023
Miranda Patrucic	From Fact-Checker to Editor-in-Chief: How One Woman Rose to the Top at OCCRP	Laura Dixon	June 5, 2023
Taiwo Hassan Adebayo	Lessons and Advice from Nigerian Investigative Journalist Taiwo Hassan Adebayo	Arinze Chijioke	May 3, 2023
Anabel Hernández	Lessons Learned from Mexican Investigative Journalist Anabel Hernández		
Frederik Obermaier	What I've Learned: Lessons and Advice from a Veteran of the Panama Papers Investigation		
Omaya Sosa	Lessons Learned from Puerto Rican Journalist and Media Entrepreneur Omaya Sosa		
Hayatte Abdou	Lessons Learned from Investigative Journalist Hayatte Abdou, from the Comoros		

<https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-metodi-ta-instrumenti-zakoni-j-zvicai-vijni/>

Боротьба за журналістські розслідування в Україні, навіть у тумані війни

<https://gijn.org/ua/istorii/borotba-za-zurnalistiski-rozsliduvanna-v-ukraini-navit-u-tumani-vijni/>

 Global Investigative Journalism Network | Українська

10 питань до
Валерії Єгошиної

 Боротьба за журналістські розслідування в Україні, навіть у тумані війни

- [Mariana Motrunych](#) • 14 Вересень 2023 р.

Життя всіх українців, зокрема й журналістів, поділилося на «до 24 лютого 2022 року» і після. До повномасштабного вторгнення Росії в Україну Валерія

Найкращими для мене були супервузькопрофільні поради. Багато років була проблема, де знайти дані щодо власників нерухомості, які зареєстрували її ще до початку цифровізації. Для мене були дуже корисними скоріше не поради, а питання від керівництва на кшталт — «Що заважає тобі це зробити?». Зазвичай після деяких роздумів ти розумієш, що заважаєш — тільки ти сам. Це або брак досвіду або креативності, або сміливості. Тож моєю порадою для початківців завжди буде такий лайфхак, він може бути чисто психологічний – від початку вбити собі в голову, що вам не заважає просто нічого. З цією думкою треба брати й робити розслідування — і тоді все вийде.

Мабуть, немає журналістів-розслідувачів, які не вигорали, адже, якщо ти хочеш якісно виконувати свою роботу, то максимально вкладаєшся. Відповідно, в тебе може настати момент, коли тобі не вистачає ресурсу.

Коли я втрачаю якісь орієнтири чи мотивацію, мені допомагає культура. Мій чоловік — письменник, тож в нас вдома є тисячі книжок, їх дуже зручно перечитувати в коридорі під час повітряних тривог. У складні для себе періоди просто перечитую його вірші й думаю, що вигорати ми будемо якось потім, а зараз ще багато роботи й на антикорупційному полі й у сфері розслідування воєнних злочинів.